

## LEADER Program 3. pályázat benyújtási kör

### Gyakran ismételt kérdések

#### **Általános tájékoztató:**

A LEADER Program 3. pályázati körével kapcsolatban megjelent a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal honlapján a Közlemények között a vonatkozó MVH közlemény (91/2013. (VI.06.) MVH Közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2013-ban nyújtandó támogatások részletes feltételeiről), valamint a

[http://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/egyebek/tajekoztatok/leader\\_tk3\\_joqcim\\_tajekoztato\\_20130530\\_1038149](http://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/egyebek/tajekoztatok/leader_tk3_joqcim_tajekoztato_20130530_1038149)

linken a LEADER pályázatok benyújtásáról szóló tájékoztató. A pályázatok feltöltésének technikai feltételeire vonatkozólag az ügyfelek az szintén az MVH honlapján olvashatnak információkat a Kérdések rovatban, ahol a Gyakran Ismételt Kérdések között tematikusan lehet keresni.

A 2013. júniusában Magyarországon tapasztalható árvízi helyzetre tekintettel az Irányító Hatóság kéri a területileg illetékes LEADER HACS-okat, hogy az ügyfelek esélyegyenlőségére tekintettel függesszék fel a HBB üléseiket az árvízi munkálatok idejére. Az IH kéri, hogy a HBB ülések felfüggesztéséről tájékoztatni szíveskedjenek az Irányító Hatóságot!

## KÉRDÉSEK – VÁLASZOK

1. Hány példányban kell benyújtani a projekt adatlapot?

*Válasz:*

*A projekt adatlapot és mellékleteit az ügyfél 2 példányban nyújtja be személyesen vagy postai úton a megvalósítás helye szerint illetékes LEADER HACS-hoz.*

2. Miért kell 2 példányt benyújtani a projekt javaslatból?

*Válasz:*

*A projekt javaslat egyik példányát a HACS elhelyezi az iktatásában, a másik példányát a HBB döntés előkészítése során munkapéldányként használja: sokszorosítja, szkenneli, jegyzőkönyvi mellékletként alkalmazza, a HBB ülésen rendelkezésre bocsátja. A záradékolás alkalmával a*

*benyújtott projekt adatlap a vizsgálat alapja a KR dokumentum mellet. Amennyiben a LEADER HACS az SZMSZ-ében rendelkezik arról, hogy elegendő 1 db projekt adatlap benyújtása az ügyfél részéről, úgy ebben az esetben a LEADER HACS-nak kell gondoskodni a megfelelő számú példányok rendelkezésre állásról annak érdekében, hogy munkapéldányként és iktatási példányként is nyilvántartásba kerüljön.*

3. Szabályozhatja-e a HACS, hogy csak egyféle módon, vagy személyesen, vagy kizárólag postai úton fogad el projekt adatlapot az ügyfelektől.

*A LEADER HACS meghatározhatja azt, hogy kizárólag postai úton fogad el projekt adatlapot, azonban ezt az SZMSZ-ében rögzítenie kell, valamint köteles erről a honlapján az ügyfeleket jól látható helyen tájékoztatni. Amennyiben a benyújtás folyamatában hoz döntést a postai úton történő benyújtás kizárólagosságára, azt úgy teheti meg, hogy a módosított SZMSZ-t és külön egy módosításra elkészített ügyfél tájékoztatást kifüggeszt a honlapján, és a kifüggesztést követő 5 munkanaptól lehet érvényesíteni az új benyújtási formát. Személyes átadás kizárólagossá tételére nincs lehetőség.*

4. Lehet-e hiánypótoltatni a projekt adatlap kapcsán olyan részeket, amelyek miatt a projektjavaslat láthatóan elutasításra kerül (pl. az igényelt támogatás meghaladja az Intézkedési tervben meghatározottat)

*A hiánypótlás a HBB döntéséhez szükséges információk bekérésére szolgál. Amennyiben az ügyfél nem az intézkedésben meghatározottak szerint nyújtja be tartalmilag a projekt ötletét, akkor a munkaszervezet ebben a formában is felterjeszheti a HBB-hez a projekt adatlapot, amely viszont nyilvánvalóan elutasításhoz vezet.*

*A projekt adatlapok optimális esetben a LEADER HACS munkaszervezetével való folyamatos kommunikáció mellett készülnek el. Ebben az esetben a LEADER HACS-nak minden lehetősége megvan arra, hogy felhívja az ügyfél figyelmét azokra a pontokra, amelyekre az ügyfélnek különös figyelemmel kell lennie, vagy már az előkészítés során hibásan értelmezett, vagy hibásan töltött ki. A LEADER HACS munkaszervezete nem értékeli a projekt adatlapokat, mindösszesen a döntéshozatalra készíti elő. Azaz ellenőrzi a Projekt adatlap hiánytalanságát mind kitöltés, mind a mellékletek szempontjából. A munkaszervezet szakmailag és HVS-hez való illeszkedés szempontjából nem vizsgálja a projekt javaslatot, azt a HBB az ülésén fogja megtenni. A HVS-hez nem illeszkedő projekteket a HBB utasíthatja el megfelelő indoklás mellett.*

5. Lehet-e másolat a projekt adatlap és a mellékletei?

*Válasz:*

*Az ügyfél a projekt adatlapot kettő, eredetiben aláírt példányban nyújtja be. A projekt adatlap mellékleteit a LEADER HACS természetesen elfogadhatja az irat kiállítója, vagy az ügyfél által hitelesített másolatként is, amellyel az ügyfél igazolja, hogy a másolat az eredetivel mindenben megegyező. Néhány esetben a LEADER Intézkedési tervben a HACS*

*rendelkezett a mellékletek benyújtási módjáról, ebben az esetben a HACS által előírtak az irányadóak.*

6. Hány árajánlatot kell benyújtani a projektjavaslat mellé?

*Válasz:*

*Amennyiben a LEADER HACS a LIT-ben, a csatolandó mellékletek között meghatározta a benyújtandó árajánlatok darabszámát, akkor annak megfelelően kell a projekt adatlaphoz csatolni. Ha nem rendelkezett a benyújtandó árajánlatok darabszámáról, csak arról, hogy árajánlatot kell csatolni akkor egyet, abban az esetben viszont, ha nincs feltüntetve, egyet sem.*

*A pályázat esetében viszont a rendeletben foglaltaknak megfelelő formában két árajánlat szükséges.*

7. Lehet-e hiánypótolni olyan dokumentumot, amely nem került az Intézkedési tervben feltüntetésre, de a döntéshez szükséges.

*Válasz:*

*Nem. A HBB kizárólag azokból a dokumentumok alapján kell, hogy a döntését meghozza, amelyeket az Intézkedési Tervében csatolandó mellékletként bekért. Az ügyfelet hátrányban hozhatja a többivel szemben, ha az indokolatlan, vagy a LIT-ben nem előírt további mellékleteket kér be a munkaszervezet és esetlegesen emiatt nem terjeszthető be a legközelebbi HBB ülésre, amely az eljárási idők betartása mellett optimálisan tervezhető. Az IH a LIT-ek jóváhagyás során felhívta a figyelmet a megfelelő számú és típusú mellékletek bekérésére, a HACS-ok pedig ezeket megalapozottan határoztak meg ennek megfelelően, így a benyújtás és hiánypótlás folyamatában erre már nincs lehetőség.*

8. Kell-e figyelni azt, hogy a korábbi LEADER körökben beadott közösségi vagy vállalkozási jogcímeknél eddig hány db pályázatot adott be egy ügyfél vagy csak azt a szabályt kell figyelni, hogy egy szervezet összesen 3-at adhat be 2013-ban (2. § (10))

*Nem kell figyelni azt, hogy hány vállalkozási és hány közösségi típusú projektet nyújtott be az ügyfél a különböző LEADER körökben, azt viszont kell figyelni, hogy a jelenlegi körben egy ügyfél legfeljebb (típustól függetlenül) 3 pályázatot nyújthat be. Ez a forrásgazdálkodás miatt is fontos! A különböző LEADER körökben benyújtott pályázatok számának vonatkozásában nincs összeszámlálási kötelezettség.*

9. Az Intézkedési terv módosításának módja és lehetőségei

*Válasz:*

*A LIT módosítására csak és kizárólag indokolt esetben van lehetőség a LEADER HACS kérésére vagy az IH utasítása alapján. A módosítási indítványt a LEADER HACS elektronikusan vagy postai úton benyújtja az IH-hoz és az IH vezetője dönt a módosítás lehetőségéről. Az IH-nak semmi olyan módosítást nem áll módjában átvezetni, amely az ügyfelet (a már adatlapot benyújtót vagy a módosítást követően benyújtottat) hátrányba hozhatja. A formai hibák*

*javítása miatt a LIT módosítását nem támogatja az Irányító Hatóság, továbbá a HBB kompetenciájában eldönthető kérdések esetében sem szükséges a LIT módosítása. A LIT módosítására csak a HBB értelmezéssel nem kezelhető, tartalmi hibák javítása esetében kerülhet sor.*

*A módosított LIT-et az IH külön közleményben teszi közzé, amelyben felhívja a figyelmet a módosítás tartalmára vonatkozóan. A módosított LIT az IH közlemény közzétételét követő első napon lesz hatályos. Ezt követően csak a módosított LIT-nek megfelelő projekteket nyújthatnak be az ügyfelek.*

*A módosított LIT közzétételét követő első HBB ülésen tárgyalni kell a korábbi feltételek alapján beérkezett és a hatályosult módosítás alapján beérkezett projekt adatlapokat is, a beérkezés időpontjában hatályos LIT alapján. Amennyiben egy adatlapot a korábbi feltételek alapján kellene elbírálni, de elutasításra kerülne, az új feltételek alapján viszont támogatható, akkor lehetőség van a HBB támogatási döntés megadására.*

*A LIT várható módosításáról a HACS-nak honlapon megjelenő felhívásban tájékoztatni kell az ügyfeleket annak érdekében, hogy az ügyfelek a projektjeiket a már javított LIT alapján nyújthassák be. Amennyiben a tájékoztatást megelőzően, a korábban fennálló feltételek alapján kerül benyújtásra egy projekt adatlap, abban az esetben nem kerülhet hátrányba és adott esetben hiánypótoltatni kell, ha a módosítás érinti és a HACS-nak lehetőséget kell nyújtania a projekt adatlap korrigálására.*

*A fennálló feltételek alapján a fenti eljárás alól az egyetlen kivételt az jelenti, ha a LIT módosítására lehatárolási ok miatt kerül sor. Ebben az esetben a projekt nem támogatható, mivel a LEADER rendelet is kizárja, hogy a HBB olyan projektet támogasson, amely más jogcímben is az adott formában megvalósulhatott volna.*

*A LIT módosításába bele kell kerülnie minden olyan dokumentumnak, amit a módosítás érint.*

10. A de minimis nyilatkozat a főlapon lesz, vagy külön kell róla nyilatkoznia az ügyfélnek?

*A Főlapon kell erről az ügyfélnek nyilatkoznia.*

11. Megbízási szerződéssel most nem lehet költséget elszámolni, pl. egy tábor esetében az oktatók díját?

*Válasz:*

*A TK3-ban elszámolható a megbízási szerződés alapján kifizetett személyi juttatás, amennyiben a LEADER HACS ezt a LIT-ben nem tiltotta.*

12. Mikortól lehet a befogadó végzést kiadni az ügyfél részére? Ez a rendezvények miatt érdekes, mert több rendezvény kerül megtartásra június végén és július elején. A rendelet szerint csak a pályázat befogadását követően kezdhető meg a rendezvény tartása, illetve a beruházás.

*Válasz:*

*A LEADER rendelet alapján:*

*„ 6. § (2) A pályázatban szereplő projekt megvalósítása a pályázat befogadását követően az ügyfél saját felelősségére kezdhető meg.” A pályázat befogadásáról az ügyfelek befogadó végzést kapnak, amelyről a 2007. évi XVII. törvény a következőképpen rendelkezik:*

*„39. § (1) Egyes, az EMVA-ból finanszírozott jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott intézkedések esetében a kérelem benyújtását követően a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy a kérelem rendelkezik-e az értékelési eljárás lefolytatásához szükséges, jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben előírt valamennyi tartalmi és formai kellelkel, és ezáltal rangsorba állítható-e (a továbbiakban: befogadás).*

*(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti kérelem befogadásáról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a befogadási nyilatkozat megküldésével értesíti az ügyfelet. A kérelem befogadása nem értékelhető úgy, hogy a támogatási feltételeket az ügyfél teljesítette.”*

Ezek alapján a befogadó végzés a pályázat formai értékelését követően, az A1 ügyintézés lezárása után bocsájtható ki az ügyfél részére. Az ügyintézés időigényét tekintve a 2013. június és július hónapban tervezett projektek támogatással nem valószínű, hogy meg tudnak valósulni az említett hónapokban.

13. A 35/2013. (V.22.) VM rendelet 2.§ (3) bekezdés h) pontjában szereplő megfogalmazás egységes értelmezése az alábbi: *(Több HACs számára nem volt egyértelmű: támogatható tevékenység „az a)-g) pontokba nem sorolható, a Vhr.31.§-ában **nem** szereplő egyéb tevékenység” mibenléte. A Vhr. 31.§-ában, illetve a kapcsolódó 3. számú mellékletben vannak felsorolva az előző támogatási körökben is elszámolható egyéb kiadásokkal kapcsolatos rendelkezések, illetve az elszámolható kiadások. Amennyiben a LEADER TK3-ban az itt szereplő tevékenységek nem elszámolhatóak, akkor mit számolhatnak el az ügyfelek egyéb kiadásként?)*

*Válasz:*

*A Vhr. 31. §-ában szereplő kiadások elszámolhatók a LEADER rendelet 2. § (6) bekezdése alapján.*

*Ezen felül a 2. § (3) bekezdés h) pontja lehetővé teszi, hogy az építés, gépbeszerzés, eszközbeszerzés, rendezvény előkészítése és megvalósítása, képzés előkészítése és megvalósítása, tanulmánykészítés, marketing és a Vhr. 31. § szerinti egyéb kiadásokba nem tartozó egyéb tevékenységhez kapcsolódó költséget is el lehessen számolni.*

14. Hová kell küldeni a nyilvántartó lapokat (1. és 2. melléklet)? Az eljárásrend azt írja az IH-nak és az MVH-nak, de pontosan nem adja meg az email címet vagy a munkatervi felületet.

*Válasz:*

*Az eljárásrend sehol sem rendelkezik arról, hogy az 1. és a 2.sz mellékletet meg kell küldeni az MVH-nak, illetve az IH-nak. A HBB eljárásrend 5.2.1. pontjában egyértelmű hivatkozást tesz: „A beérkezett projektjavaslatokat a munkaszervezet saját iktatórendszerében rögzíti és az Eljárásrend 1.sz. melléklete szerinti formanyomtatvány alkalmazásával tartja nyilván.” Ezek a mellékletek a HACs-ok kötelező, belső nyilvántartásának vezetésére szolgálnak az egységesség érdekében. Szükség esetén a HACs az IH és a MVH rendelkezésére bocsátja a nyilvántartását. A PFAF külön eljárásrend keretében írja elő a szükséges adatszolgáltatás feltételeit, módját.*

15. Amennyiben a HBB úgy dönt, hogy az adott HBB ülés napjáig, ill. azon a napon még beérkezett kérelmeket megtárgyalja, szükséges-e az SZMSZ-ben ezt módosítani és azt természetesen közzé tenni a HACS honlapján, a LEADER eljárásrend alapján ez nem szükséges.

*Válasz:*

*Az ügyfelek a projektjavaslatuk bírálatának, a pályázatuk elektronikus rögzítése optimális idejének kiszámításához a HACS részéről a lehető legtöbb információt meg kell adni. Ennek egyik előfeltétele a HBB üléseinek kiszámíthatósága. A HACS valóban dönthet arról, hogy a döntésre előkészített projektjavaslatok HBB tagoknak történő kiküldése és a HBB ülése között beérkezett projekt javaslatokról dönt. Azonban erről az ügyfeleket úgy tudja tájékoztatni, ha az SZMSZ-ében megjeleníti azt és a honlapján nyilvánossá teszi ügyfél tájékoztató keretében is.*

*Amennyiben az SZMSZ-ben nem szerepel, hogy a HBB ülésének napján beérkezett, vagy a HBB ülést megelőzően meghatározott napon túlmenően még az ülésig beérkezett projekt javaslatokat a HBB tárgyalja, ennek ellenére az adminisztratív feltételek adottak és mégis tárgyalni kívánja a HBB ezeket a projekt javaslatokat is, akkor azt – tekintettel arra, hogy pozitív diszkriminációról van szó –megteheti, de csak abban az esetben, ha minden beérkezett projekt adattal kapcsolatban ezt a gyakorlatot követi. Különbséget tenni, válogatni nem lehet a projekt adatlapok között. A HBB ülés jegyzőkönyvében ezt a döntést rögzíteni kell.*

16. A HBB alakuló ülését éppen az IH közlemény napján (29-én) tartotta, ami így véleményünk szerint belefér a 10 napon belüli összehívásba. Ekkor meghatározták az ülések ütemtervét ill. megválasztották az elnököt és helyettesét. Első olyan ülés, amikor projektötletekről is döntenek, 11-én lesz. Rendben van ez így?

*Válasz:*

*Igen, rendben van.*

*Az IH annak érdekében, hogy biztosítsa az ügyfelek számára lehetővé tegye a pályázat elektronikus benyújtására való felkészülést a HBB eljárásrend 5.3.2. pontjában előírta, hogy az első ülését a LIT-ek IH Közleményben történő megjelenése napjától számított 10 napon belül kell megtartani. Mivel az ügyfelet hátrány érheti, ha az elektronikus benyújtás kezdetén nem kezdheti meg a rögzítést annak ellenére, hogy ehhez időben benyújtotta a projekt javaslatát, ezért szükséges az első ülés meghatározása az IH részéről. Ezen a HBB ülésen döntenie kell azokról a benyújtott projektjavaslatokról, amelyek az ülést megelőző harmadik napig benyújtásra kerültek és alkalmasak a döntéshozatalra. De dönthet az ülés napjáig beérkezett minden projektjavaslatról akkor, ha annak lehetőségét a SZMSZ-ében előre rögzítette.*

*„5.3.2. A HBB első ülése: A HBB köteles első ülését a projektjavaslat benyújtására rendelkezésre álló időszak kezdetétől számított 10 napon belül összehívni.”*

17. Ha valamelyik ágról (szolgáltatásf. és gazdaságf.) elfogy a forrás, kijön egy IH közlemény erről. Mi van, ha lesz visszacsorgó forrás, újabb közleményben megnyitják a lehetőséget?

*Válasz:*

*A források figyelése folyamatosan valósul meg a LEADER HACs-ok és az IH (Pénzügyi, Felügyeleti és Akkreditációs Főosztály) együttműködésében, ami azt jelenti, hogy a források lekötése alapján történik meg adott esetben a pályázatok benyújtásának felfüggesztése. A felfüggesztés azt jelenti, hogy adott esetben a pályázat benyújtás újraindítható, amennyiben ezt a visszacsorgó, vagy pályázatként be nem nyújtott felszabaduló források lehetővé teszik. Alapvetően a LEADER HACs-ok két rangsorban kötik le a forrásaikat, amely felosztásnak egyetlen jogszabályi kritériuma van, a gazdaságfejlesztésre kell fordítani a 2007-2013 között rendelkezésre álló forrás minimum 45%-át. Ezt tartani kell. Ha a LEADER HACs a HVS-ében ettől eltérően nagyobb arányban allokálta a forrásait gazdaságfejlesztésre, akkor az IH-val való egyeztetések alapján kerül felfüggesztésre adott esetben az egyik, vagy a másik rangsor. Az is megtörténhet, hogy a LEADER HACs-nak egyidejűleg csak az egyik rangsora kerül felfüggesztésre.*

18. Ha úgy látjuk, hogy a gazdaságfejlesztésre jóval nagyobb az igény mint a szolgáltatásfejlesztésre (a beérkezett projektek igényei alapján ez szinte biztos), mikor és hogyan csoportosítható át a többletforrás? Közgyűlési határozattal?

*Válasz:*

*Gazdaságfejlesztésre a LEADER HACs-oknak a 2007-2013-ben rendelkezésre álló fejlesztési forrásuk 45%-át kell allokálni. Ezt az arányt tartani kell. Ezen felül a gazdaságfejlesztésre szánt keretet szabadon lehet növelni, átcsoportosításra az IH felé regisztrált módon nincs szükség. A*

19. Több intézkedési tervünkben van olyan korlát, hogy egy településről maximum 5 pályázat támogatható. Ebben az esetben a HBB-hez beérkezett 5. pályázatot még támogatja a HBB, 6.-at már elutasítja a támogatási kritériumra hivatkozva? De mi van, ha a feltöltés után valamelyik kiesik? Vagy a HBB ebben az esetben is mindenkinek kiadja a támogató határozatot, és a feltöltés során valaki valahogy számolja, hogy mikor éri el az ötöt?

*Válasz:*

*Az IH minden alkalommal felhívta a figyelmet a támogatható projekt darabszámok meghatározásának veszélyéről, mert ebben az esetben kizárólag a HBB által támogatott projektek darabszámát lehet meghatározni, a későbbi MVH eljárás keretében történő eljárás ettől függetlenül a HBB eljárás keretében támogatott projektet formai hibából elutasíthatja. Az is megtörténhet, hogy maga az ügyfél áll el a benyújtás szándékától. A HBB saját hatáskörében a HACs által meghatározott darabszámoktól eltérhet a beérkező projektek függvényében (pl. 5 db-ot irányoztak elő, de mivel kevesebbet igényeltek az ügyfelek a megadott támogatási maximumnál, ezért beleférne még 1-2 db támogatása). A HBB döntési kompetenciája, hogy támogatja-e a megadott darabszámon túl beérkező támogatható projekteket. Tekintettel arra, hogy a támogató nyilatkozat még nem egyenlő magával a támogatás elnyerésével, ezért a HBB a korábban felsorolt okok miatt több projektet is*

*támogathat, azonban gondoskodnia kell az ügyfelek tájékoztatásáról, hogy a forráskimerülés lehetősége fennáll és a támogatás elnyerése ezért nem garantált.*

20. A HACS az első HBB ülést követően nem függesztheti fel a projekt adatlapok befogadását, csak az IH teheti ezt meg. Értelmezésünk szerint nem kell több HBB ülést tartani, ha az első ülésre már annyi projekt javaslat érkezik, hogy kimerül a rendelkezésre álló forrás. A HBB felfüggesztheti az üléseit, ha úgy látja, hogy kimerültek az első ülésen a forrásai, bár nem tudhatja, hogy a feltölti-e mindenki, aki HBB támogató nyilatkozattal rendelkezik?

*A 35/2013.(V.22) VM rendelet 13.§. (7) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a forráskimerülést az IH a gazdaságfejlesztésre és a szolgáltatásfejlesztésre külön-külön IH közlemény keretében teszi közzé. A HBB adatai tájékoztató jellegűek, mivel a forráskimerülés kizárólag a kötelezettségvállalásokkal valósulhat meg. A HBB döntést és a záradékolást követően még a pályázat elutasításra kerülhet az MVH ügyintézés során.*

*Ezek alapján a HBB üléseket a források kimerülésének ismeretében célszerű tervezni, és amennyiben láthatóan az első HBB ülésen a támogatható projektek száma meghaladja a rendelkezésre álló forrást, akkor a következő HBB ülés ennek tudatában, nyilvánosan informálva az ügyfeleket eltolható. Az ügyfeleknek szóló információk között célszerű szerepeltetni a források kimerüléséről szóló tájékoztatás és a következő HBB ülés időpontját, hogy ennek tudatában tervezzék a további projekt adatlapok benyújtását.*

21. A jóléti tavak kialakítása támogathatóak a LEADER TK3-ból? A 35/2013. (V.22.) VM rendelet 8.§ (3) bekezdés i, pontja alapján a Halgazdálkodás tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatás nem támogatható. Jóléti tó, mint kategória, hova sorolandó, és ez alapján pályázható-e a kialakítása?

*Tekintettel arra, hogy a jóléti tavak a szabadidő eltöltésére jöttek létre és nem halgazdálkodási céllal üzemelnek, ezért nem tartoznak a Halgazdálkodási tevékenység alá, ezért kialakításuk nem esik kizárás alá. Az intézkedés leírása határozza azonban meg, hogy milyen jellegű fejlesztéseket támogat a LEADER HACS a területén.*

22. A HBB eljárásrendje leírja a HBB tagok összeférhetlenségének kezelését. Abban az esetben, mikor a munkaszervezet tagja érintett egy pályázatban, mi az eljárásrend?

*Válasz:*

*A munkaszervezet a HBB döntéshozatali eljárásában nem vesz részt, így az általa benyújtott projektjavaslat esetében sem vesz részt. Amennyiben a projektjavaslatot benyújtó munkaszervezeti tag vesz részt a projekt adatlapok előkészítésében, feldolgozásában és a záradékolásba, úgy összeférhetlenségét jeleznie kell a HBB elnökének, akinek gondoskodnia kell a tag projektjavaslata kapcsán más ügyintéző biztosításáról az összeférhetlenség feloldása végett.*

23. Mi a teendő, ha a HBB annyi támogató nyilatkozatot adott, ki hogy a LEADER HACS rendelkezésre álló forrásának kimerülése vált lehetségessé.

*Válasz:*



*A LEADER HACS minden HBB után megküldi az IH-nak, azaz a Pénzügy, Felügyeleti és Akkreditációs Főosztálya részére az előzetesen elektronikusan kiküldött excel táblát, amin jelzi az adott ülésen támogató döntések forrásigényét. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a HBB felé benyújtott és támogatott projekt adatlapok még nem mutatják a pontos kötelezettségvállalás arányát, mivel a támogató nyilatkozat kiadása csak lehetőséget teremt az ügyfélnek arra, hogy benyújtsa elektronikus pályázatát, de az ügyfél nem biztos, hogy él ezzel a lehetőséggel. Az elektronikusan benyújtott pályázatok kapcsán is figyelemmel kell lenni arra, hogy az MVH ügyintézés során is kerülhet elutasításra pályázat, vagy visszavonásra. A záradékolt támogató nyilatkozatok száma adja az egyik legfontosabb megközelítő információt a forrás rendelkezésre állásról. A PFAF-fal történő folyamatos egyeztetés és kommunikáció mellett történhet meg, hogy az IH közleményben felfüggeszti a pályázat benyújtást, azaz az elektronikus rögzítést.*

24. A HBB-vel kapcsolatban szeretnék érdeklődni, hogy a bizottság a teljes keret hányszorosáról adhat ki támogató nyilatkozatot?

*A HACS-ok rendelkezésére álló keret kihasználását követően kiadott HBB nyilatkozatok kapcsán az IH nem kívánja befolyásolni a HACS-ok döntését, a keret túllépésének mértékét a HACS-ok szakmai véleményére bízva. A beszámoló felületen 2013.06.05. napon megküldött tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően azonban kérjük, hogy **a forrás túllépése legyen nyilvános**, az ügyfeleket szíveskedjenek tájékoztatni arról, hogy a rendelkezésre álló keretüket meghaladóan ad ki a HBB a támogató nyilatkozatot, továbbá arról, hogy a FIFO elv hogyan működik.*

*A HACS-ok forráskerete az IH részéről az elektronikus felületen keresztül benyújtott kérelmek támogatási igénye vonatkozásában kerül figyelésre, a benyújtás esetleges felfüggesztése is ezen kérelmek támogatási igénye alapján történik majd.*

*A HBB döntést tartalmazó összesítő táblázat beküldésével egy előzetes képet kap az IH a pályázói aktivitás vonatkozásában.*

25. A Helyi Bíráló Bizottság adhat -e ki olyan támogató nyilatkozatot, melyben a projekt adatlapon igényelt támogatási összeget lecsökkentve hagyja jóvá?

*Igen, de az indoklásban meg kell magyarázni az ügyfélnek, hogy miért került csökkentésre az igényelt összeg, valamint a csökkentés alapja csak az intézkedésben meghatározottak és a HVS-hez való illeszkedés lehet. A HBB tehát önkényesen nem törölhet, illetve húzhat ki tételt, csak abban az esetben, ha az ütközik a jogszabályokkal, az intézkedéssel, így a HVS-sel ellentmondásban áll.*

26. Lehet-e borászati fejlesztéseket LEADER-ből támogatni?

*Az Irányító Hatóság a LEADER HACS-ok által kiírt LEADER Intézkedési Tervekből a jóváhagyás során törölte a borászati tevékenységre, borászati technológia fejlesztésére irányuló intézkedéseket. Ennek értelmében azon projektek, amelyek borászati tevékenységek fejlesztéséhez, termék előállításához kapcsolódnak, a LEADER-ben nem támogathatóak, mivel az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból juthatnak támogatáshoz a borászati tevékenységet folytató ügyfelek. Kivételt képez a borturizmus fejlesztése, amely kizárólag a borhoz kapcsolódó turisztikai fejlesztéseket foglalja magába.*

*A borászati technológia fejlesztésére a 2007-2014 programozási időszakban több alkalommal lehetőség nyílt folyamatos benyújtás keretében is. 2013 nyár közepére várható a kertészeti gépek és berendezések támogatása, amely keretében szintén megvalósíthatóak a borászati fejlesztések, kizárólag a szőlőművelés (szőlő betakarítás) gépeivel bezárólag, a bor előállításához kapcsolódó gépek és eszközök ebben az intézkedésben szintén nem támogathatók. Kérjük, tájékoztassák erről azon ügyfeleiket, akik ezen a területen kívánnak fejlesztéseket végrehajtani.*

27. A HACS elfogadhat-e olyan projekt adatlapot saját hatáskörben, amely a kritériumban jelzett kötelezettségeknek nem felel meg, de a projektet megfelelőnek tartja?

*Válasz:*

*A LEADER HACS kizárólag azokat a projekteket támogathatja, amelyek a HVS-ben megfogalmazott célok elérését szolgálják, illetve megfelelnek a LEADER Intézkedési Tervben leírt kritériumoknak, kötelezettségeknek és végrehajtják az ott rögzített vállalásokat. Kiemelten igaz ez azon támogatási kritériumok esetében, amelyek a más forrásoktól való lehatárolást szolgálják. Amennyiben a LEADER HACS a lehatárolást szolgáló elemek nélkül támogatja a pályázatot, megszűnik a lehatárolás és az ügyfél pályázat az MVH-s ügyintézés során fog kiesni a támogatotti körből, amely jelentős hátrányt jelenthet az ügyfélnek.*

28. Amennyiben az ügyfél a HBB-től támogató nyilatkozatot kapott, és az az alapján benyújtott pályázata valamilyen okból elutasításra kerül, akkor beadhatja újra a pályázatot azzal a HBB nyilatkozattal, amit eredetileg kapott vagy újra be kell nyújtania az adatlapját a HBB-hez?

*A projekt adatlap benyújtható a korábbi támogatási nyilatkozattal, a záradékolást kell megismételni. Ez alól kivétel, ha az ügyfél projektje lehatárolási ok miatt került elutasításra, ebben az esetben eredetileg sem lett volna kiállítható a HBB támogató nyilatkozat.*

29. Záradékolás esetében amennyiben az ügyfél a HBB-től támogató nyilatkozatot kapott, és az az alapján benyújtott pályázata valamilyen okból elutasításra kerül, akkor beadhatja újra a pályázatot azzal a HBB nyilatkozattal, amit eredetileg kapott vagy újra be kell nyújtania az adatlapját a HBB-hez?.

*A projekt adatlap benyújtható a korábbi támogatási nyilatkozattal, de a záradékoláshoz a projektet át kell dolgoznia az ügyfélnek. A záradékoláskor az elutasítás indokát ismertetni kell az ügyféllel, hogy az átdolgozáshoz támpontot kapjon.*

30. Amennyiben az ArtisJus részére jogdíjat szükséges fizetni, és ezt kívánja elszámolni a pályázó, az „jogszabályban meghatározott árnak” (35/2013. 4. § (11) a)) minősül-e és elegendő egy árajánlat csatolása a pályázathoz?

*Amennyiben a jogdíj mértéke jogszabályban rögzített, akkor nem kell árajánlat.*

31. Jól értjük-e, hogy az Annex 1-es termékek elsődleges termelésére vagy feldolgozására irányuló helyi termékes projektek, amennyiben a LEADER Intézkedési Tervben meghatározott követelményeknek megfelelnek (pl. lekvárkészítéshez stb. kapcsolódó projektek) támogathatóak?

*A LEADER-ben sem támogatható, ahogy a rendelet azt is mondja, elsődleges termelés és elsődleges feldolgozás, kivéve ha az helyi termék előállításához kapcsolódik, vagyis a projekt eredményeként helyi termék jön létre.*

32. Ugyanígy kérdés, hogy a pálinkafőzéssel kapcsolatos projektek jelenleg támogathatóak-e (mikrovállalkozásban legutóbb támogatható volt)?

*Igen támogatható, ha az intézkedésben megjelenített lehatárolásoknak megfelel és LEADER szerű a projekt, valamint illeszkedik a HVS-hez.*

33. A 2011-es LEADER-ben a rendezvényekhez kapcsolódóan az alapanyag költségek külön voltak nevesítve, mint elszámolható költségek. Jelenleg nem látunk rá tiltást. Kérdésünk, hogy van-e egyéb olyan rendelkezés, ami tiltaná az alapanyag elszámolását?

*Nincs olyan rendelkezés, ami az alapanyag elszámolását tiltaná.*

34. A HVS Intézkedési Terveinkben támogatási kritériumként fogalmaztuk meg, hogy építést érintő beruházások esetében az építés egészét vagy legalább egy részét helyi vagy HACS térségi vállalkozókkal valósítsa meg az ügyfél. A kritérium ellenőrzése érdekében nyilatkozatot, együttműködési megállapodást valamint előszerződés formanyomtatványt

készítettünk. Mivel támogatási kritérium, amennyiben az ügyfél építést érintő beruházást tervez és nem felel meg a kritériumnak a beruházás nem támogatható.

A 2011. évi CVIII. törvény értelmében elviekben jogszerűen, közbeszerzésre kötelezett ügyfelek esetében nem köthet előszerződést a pályázó. Viszont ha közbeszerzésre kötelezett az ügyfél és nem köthet előszerződést, nem is nyújthat be támogatási kérelmet, mivel nem tud megfelelni a fenti kritériumnak.

Kérdés, hogy ez esetben a meghívásos közbeszerzést (Eu-s irányelveket nem sért és alkalmazható) alkalmazhatják-e az ügyfelek majd a megvalósítás során (helyi vállalkozókat hív meg a közbeszerzési eljárás során és így teljesíti a kritériumot, mivel amennyiben speciális feltételt kell teljesíteni a meghívásos közbeszerzésre lehetőség van, ahol a pályázó választja meg a lehetséges kivitelezőket és abból választ az eljárás során) vagy egyetlen megoldás, hogy az ügyfelek, amennyiben közbeszerzésre kötelezettek a közbeszerzési nettó értékhatár alá csökkenti a beruházás tervezett költségeit?

Meghívásos közbeszerzés esetén véleményünk szerint áthidalható a fenti probléma, mivel a támogatási kritérium ellenőrzésénél a nyilatkozat, együttműködési megállapodás és az előszerződés csupán egy előzetes ígéret a pályázó részéről, melyet a megvalósítás során ellenőrizni lehet a későbbiekben (helyi vagy HACS térségi vállalkozókkal valósítja meg vagy sem).

*A Kbt. alapján közbeszerzésre kötelezett ügyfelek nem köthetnek előszerződést a közbeszerzés tárgyára vonatkozóan a törvény értelmében. Ez alól a meghívásos eljárás sem kivétel. Amennyiben a meghívásos eljárás Kbt. szerinti feltételek fennállnak, akkor választhatja ezt az eljárási formát az ügyfél, azonban előszerződés kötésre ilyenkor sincsen lehetőség.*

*Javasoljuk, hogy ilyen esetekben a HBB a támogató nyilatkozat indokolásában fejtse ki, hogy ezt a támogatási kritériumot azért nem tudja az ügyfél teljesíteni, mert a Kbt. alapján közbeszerzésre kötelezett és nem köthet előszerződést. Amennyiben a HBB ebben az esetben is támogatni kívánja a projektet, akkor arra hivatkozással megteheti, hogy a Kbt. alapján nem tud eleget tenni az ügyfél a feltételnek és ezt az indokolásban kifejti.*